

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవితార్కికసింహ సర్వతంత్రస్వతంత్ర
శ్రీమద్వేదాంతదేశిక విరచితం మహాకావ్యం

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ పంచమః సర్గః ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
॥ యాదవాభ్యుదయః ॥
॥ పంచమః సర్గః ॥

త తః సమానీతరసాలపాకః
సంవీజయన్ పాటలగంధవాహైః ।
నిరూఢమల్లీవిభవో నిదాఘః
సీరాయుధం శౌరిసఖం సిషేవే ॥ 5.1 ॥

అబిభ్రతీనాం కుచకుంభకక్ష్యాం
ఆలిప్తకర్పూరహిమోదకానాం ।
స సుభ్రువాం దేహగుణేన యూనాం
ఆసీత్ వసంతాదపి మాననీయః ॥ 5.2 ॥

విహారయూనా భజతా స్వయం తత్
వ్రజాంగనావిభ్రమకింకరత్వం ।
నితాంతధన్యాః స్వగుణైరభూవన్
నిర్విశ్వమానాః ఋతవః క్రమేణ ॥ 5.3 ॥

కృతావసేకా ఇవ కృష్ణగీతైః
వనద్రుమా వర్ధితతుంగశృంగాః ।
అయత్నలబ్ధాని గవాం బభూవుః
స్థాయీని వర్షాతపవారణాని ॥ 5.4 ॥

బభంజ వాతః ప్రబలో న వృక్షాన్
న తిగ్మరశ్మిః సలిలం తతాప ।

దదాహ వన్యాం న చ తత్ర దావః
సంరక్షితా యత్ర గవాం స దేవః || 5.5 ||

గావో మహిష్యశ్చ గభీరనాదాః
సంచారితాః శార్ంగభృతా యథార్హం |
కలిందకన్యామవగాహ్య కాలే
ఘర్మాపదా సంపదమేవ భేజుః || 5.6 ||

గతేఽపి భూయిష్ఠగుణే వసంతే
గోపాః సుఖం చారితగోధనాస్తే |
కాలిందజానూపసమీపభాజుః
కాలం కరోరాతపమత్యనైషుః || 5.7 ||

వితేనిరే జంగమధామకల్పైః
అనోభిరధ్యాసితచత్వరాణి |
నిదాఘవర్షానుగుణాని గోపాః
స్థానాని గోవత్సగుణోచితాని || 5.8 ||

అకాలకాల్యేన పరేణ పుంసా
సామ్యం గతానామివ వల్లవీనాం |
సుఖాయ సర్వే సమయా బభూవుః
వైః వైవరవిచ్చిన్నగుణైర్విశేషైః || 5.9 ||

సుధాప్లవస్వైరసఖీమభిఖ్యాం
వనాశ్రితే వర్షతి కృష్ణమేఘే |
మధ్యందినేఽప్యోదదిరే విహారాన్
గావః ప్రకామం గతఘర్మతాపాః || 5.10 ||

తాపాపహంతుః స్వపదాశ్రితానాం
తత్తాదృశా తస్య సమీక్షణేన |

న తస్య గోపాధ్యుషితస్య జజ్ఞే
 వనస్య వాతా తపవహ్నిపీడా ॥ 5.11 ॥

ప్రసాధితాః పాటలపుష్పజాలైః
 ప్రచ్ఛాయనిద్రాశమితోపతాపాః |
 దినావసానస్సపనేన శీతా
 గోప్యః ప్రియైర్నిర్వివిశుః నిశీథాన్ ॥ 5.12 ॥

నిదాఘతైక్ల్యాదిహ దుష్టసత్త్వాః
 క్షోభం గవాం కుర్యురతిక్షుధార్తాః |
 ఇతీక్షమాణః సహజేన సార్ధం
 వ్యధత్త నాథో మృగయావిహారం ॥ 5.13 ॥

ప్రసక్తగంగాయమునానుషక్త్యా
 భాసా తయోరాహితగాఢమోహః |
 అయత్నలభ్యోపగమాస్తదాఽఽసన్
 వ్యాలాః క్షణాదర్భకవేధయోగ్యాః ॥ 5.14 ॥

అనుప్రయాతైరివ దేవమాయాం
 అచ్ఛేదనీయైరపి దిగ్గజానాం |
 వనం తదంతర్గతసత్త్వజాతం
 పాశైరవారుంధత వత్సపాలాః ॥ 5.15 ॥

అనంతలీలోచితభూమికాష్టైః
 ఆవేదితాన్ వేదవనేచరేంద్రైః |
 పథః సమాస్థాయ గృహీతచాపా
 గుప్తస్థితిం గోపసుతా వితేనుః ॥ 5.16 ॥

క్షణాదనిర్ధార్య నిదానభేదం
 దత్తాపహాసైః వనదేవతాభిః |
 మృగాయితం తత్ర మృగేంద్రముఖ్యైః
 సింహాయితం గోకులసారమేయైః || 5.17 ||

పరిస్ఫురత్యత్రిమసత్త్వజాత్యైః
 ప్రసారిత్యైః శ్యామపట్టైర్వనాంతే |
 స్వయం తిరోధాయ తదర్హశబ్దాః
 గోపా మృగాః గూఢచరాః చకర్షుః || 5.18 ||

శతావరీదామనిబద్ధమూర్ధ్నః
 శార్ంగధ్వనిత్రాసితసింహాయూథాః |
 అనీకనాథప్రముఖానకారీత్
 అగ్రేసరాః వ్యాధతనూః అనంతః || 5.19 ||

విముక్తపాశా మధువైరిభృత్యైః
 జిహ్వాలదుర్దర్శకరాలవక్త్రాః |
 నిపేతురన్యోన్యవిముక్తరోషాః
 శ్వానో వరాహేషు నిశాతదంష్ట్రాః || 5.20 ||

సంభూయ గోపాః ప్రసభం ప్రయుక్త్యైః
 సత్త్వాని వన్యాని సమగ్రసత్త్వాః |
 గుహాముఖాప్రేడిత తీవ్రఘ్నూషైః
 కోలాహలైరాకులయాంబభూవుః || 5.21 ||

అమృష్యతో మానుషసింహనాదం
 గిరీంద్రరౌఢైరపి దుర్నిరోధాః |
 బభంజ దృప్తో బలభద్రసింహాః
 సింహాన్ ద్విపేంద్రానివ దుర్నివారః || 5.22 ||

గుంజాకలాపప్రతినధకేశైః
 ఆగుల్ఫమాలంబితపింఛజాతైః |
 నిషంగిభిశ్చారుప్పషత్కచాపైః
 గుప్తో బభౌ గోపసుతైర్ముకుందః || 5.23 ||

ఆక్రాంత్యకంపేషు నగేషు ధైర్యం
 శౌర్యక్రమం శ్వాపదవిక్రమేషు |
 అశిక్షయత్ క్షేమవిదాత్మభృత్యాన్
 విహారగోపో మృగయాపదేశాత్ || 5.24 ||

ఆదాయ లూనాని ముకుందబాణైః
 శృంగాణి శీఘ్రం వనకాసరాణాం |
 శార్ంగప్రమాణాని శనైరకారుః
 తైరేవ చారూణి ధనూంషి బాలాః || 5.25 ||

మనుష్యమాంసస్పృహయా సరోషం
 గుహంతరాదుత్పతితుం ప్రవృత్తాః |
 శిలీముఖైః కీలితశైలకంఠాన్
 కృష్ణస్తదా కేసరిణశ్చకార || 5.26 ||

నవాహృతైర్నాథపరిష్కరియార్థాం
 గుంజాస్రజం గోపకుమారపీరాః |
 విభిన్నవన్యద్విపకుంభముక్తైః
 ముక్తాఫలైరంతరయాంబభూవుః || 5.27 ||

శరాహతానాం విపినే మృగాణాం
 ఆర్ద్రాహృతైశ్చర్మభిరాత్తహర్షాః |
 అకల్పయన్నాస్తరణాని గోపాః
 సంవేశయోగ్యాని సహాయినీనాం || 5.28 ||

అభిన్న పార్శ్వేష్యవకాశభేదాత్
 భిన్నస్థితీః భీతిమపోహ్య వత్సాః |
 నిరస్తసింహేషు గుహాగృహేషు
 న్యవీవిశన్ నాథనియోగభాజః || 5.29 ||

అయాతయామైరచిరప్రతాపాత్
 సుమృష్టపాకైరధిశల్యశృంగం |
 మాంసైర్మృగాణాం మధునాఽవసిక్తైః
 నందస్య భృత్యా విపినే ననందుః || 5.30 ||

నివేద్యమానాః వనదేవతాభిః
 సంగృహ్య వన్యాః ఉపదావిశేషాః |
 సమం సుహృద్భ్యః సహసా విభేజే
 రామానురోధేన రమాసహాయః || 5.31 ||

త్రాణం సతాం దుష్కృతినాం వినాశం
 తన్వన్నభీష్టం మృగయాచ్ఛలేన |
 స్వచ్ఛందచర్యానుగుణం గవాం తత్
 చక్రే వనం శాంతమృగావశేషం || 5.32 ||

నిసర్గకారుణ్యతరంగవృత్త్యా
 నిర్వైరతాం నైగమగోపదృష్ట్యా |
 సంప్రాపితాః ప్రాపురివైకజాత్యం
 కేచిత్ గవాం కేసరిదంతిముఖ్యాః || 5.33 ||

విధూన్వతా ధూలికదంబరేణూన్
 ధారాకదంబాంకురకారణేన |
 నిన్యః శ్రమం నిర్ఘరబిందుభాజా
 నభస్వతా నందసుతానుయాతాః || 5.34 ||

అమర్త్యయక్షేశ్వరధామభాజోః
 ఆరామయోరేకమివావతారం |
 ప్రశాంతఘర్మాతిశయం ప్రభావాత్
 బృందావనం నందసుతో వితేనే || 5.35 ||

దిశం సమాక్రమ్య కర్తైరుదీచీం
 దేవే రవౌ దక్షిణతః ప్రవృత్తే |
 నిదాఘక్లీత్యా నిగృహీతదేహీం
 వృష్టిం పునః స్రష్టుమియేష శౌరిః || 5.36 ||

అథావిరాసీదపసారయంతీ
 తాపం గవాం చండకరప్రసూతం |
 విచిత్రసస్యోదయమేచకాంగీ
 మేఘావిలా మాధవయోగవేలా || 5.37 ||

మహీభృతః సంభృతతీర్థతోయైః
 అంభోధరైరాచరితాభిషేకాః |
 ప్రయుక్తవిద్యుద్వలయైః పునస్తైః
 ప్రాయేణ నీరాజనమన్వభూవన్ || 5.38 ||

ధౌతావదాతైః క్రకచచ్ఛదానాం
 పత్తైరవిశ్రాంతషడంఘ్రినాదైః |
 వ్యదారయత్ పుష్పశరః ప్రతూర్ణం
 మానగ్రహం మానవతీజనానాం || 5.39 ||

పయోముచా నేకవతాం స్థలానాం
 వీరుత్ప్రోహో వివిధా బభూవుః |
 సమీక్షితానాం మధుసూదనేన
 శ్రద్ధాదయాద్యా ఇవ సద్గుణౌఘాః || 5.40 ||

శితేన పంచేషుశరేణ భిన్నాత్
 వియోగినీమానసతో విక్లిర్ణాః |
 తదేంద్రకోపత్వమివాధిజగ్ముః
 శోణాః క్షితౌ శోణితబిందుభేదాః || 5.41 ||

మధుద్రుతేరుల్బణదంతవీణా
 మేఘానిలే మేదురబిందుజాలే |
 ప్రభూతకంపాః ప్రథయాంబభూవుః
 శీతాలుతాం కంటకినః కదంబాః || 5.42 ||

శతప్రదాశస్త్రవిలాసదీప్తా
 ధీరప్రణాదా ధృతచిత్రచాపా |
 కనద్బలాకా ధ్వజపంక్తిరాసీత్
 కాదంబినీ కామచమూరపూర్వా || 5.43 ||

మృదంగధీరస్తనితో విహాయాః
 సౌదామినీసంభృతచారులాస్యః |
 బభౌ నవానాం ప్రభవో రసానాం
 రతిప్రియస్యేవ నటస్య రంగః || 5.44 ||

అచింతి తోపస్థితజీవనానాం
 ఆనేదుషామభ్యధికాం సమృద్ధిం |
 తోయాశయానాం పరివాహజన్యా
 స్వగుప్తిరన్యోపచయప్రదాఽభూత్ || 5.45 ||

గుహాసు గోవర్ధనసంభవాసు
 ప్రకామవిస్తీర్ణసమస్థలీషు |
 గుణాధికో విశ్వస్యజా ప్రవర్షే
 వాసః సమాధీయత వల్లవానాం || 5.46 ||

దరీషు గోప్యః ప్రసమీక్ష్య కృష్ణం
 దిశాసు జీమాతగణం మయూర్యః |
 అగ్రే పతీనామభిగీతినాదం
 వితేనిరే చారు విహారలాస్యం || 5.47 ||

పయోదలక్ష్యప్రహితాగ్రహస్తాం
 కృష్ణః స్వనేత్రే ఇవ చంద్రసూర్యౌ |
 తిరోదధానాం ప్రతిరోద్ధుమైచ్ఛత్
 స్వైరీ స్వలీలామివ వర్షవేలాం || 5.48 ||

అథాంజనస్నిగ్ధనభః ప్రకాశాః
 క్షణత్విషాం కల్పితలాస్యభంగాః |
 దిశాముఖోల్లాసనదృష్టదాక్ష్యాః
 దీనాంబువాహో దివసా బభూవుః || 5.49 ||

అలక్ష్యతీవ్రాతపమంతరిక్షం
 సితాసితైరంబుధరైశ్చకాశే |
 వివేకమాసాదయతామివాదౌ
 చిత్తం వితర్కైరనివర్తమానైః || 5.50 ||

విహాయ సద్యః కుటజూర్జునాదీన్
 విప్లావితాన్ కాలవిపర్యయేణ |
 పునర్బబంధుః ప్రణయం ద్విరేఘాః
 కోశోపపన్నేషు కుశేశయేషు || 5.51 ||

తరంగ లోలాంబుజతాలవృంతా
 బర్హాతపత్రాయిత భృంగయూథాః |
 విధూతహంసావలిచామరౌఘాః
 నద్యః సమాతన్వత నాథసేవాం || 5.52 ||

తాపానుబంధప్రశమాయ పుంసాం
 శయ్యార్థినా శార్ంగభృతోపహూతా |
 పయోదమాలావ్యపదేశదృశ్యా
 ప్రాయస్తిరోఽధీయత యోగనిద్రా || 5.53 ||

ఇతస్తతః ప్రాప్తశరద్విహారం
 గోపీసఖం ద్రష్టుమతీవ హర్షాత్ |
 అశోభి నేత్రైరివ జృంభమాణైః
 శ్చైరైర్రిత్రీ శిఖినాం కలాపైః || 5.54 ||

చరాచరేష్వాహితజీవనానాం
 అనుజ్ఞతాం సత్పథమంబుదానాం |
 శుచిత్వమంతర్బహిరప్యయత్నాత్
 అభ్యాగత్తైర్హంసగణైః శశంసే || 5.55 ||

సంస్కారభేదైః కలమాదికానాం
 క్రమేణ లబ్ధోపచయస్థితీనాం |
 సమున్నతిః సన్నతిహేతురాసీత్
 ధర్మం నిజం సాధయితుం క్షమాణాం || 5.56 ||

విహారగోపస్య గుణాన్ గృణద్భిః
 క్షీణాశయా గీతపదైరుదారైః |
 చకాసురాసాదితభక్తిభేదాః
 సామోపశాఖా ఇవ శాలిగోప్యః || 5.57 ||

వికస్వరేంద్రాయుధబర్హదామ్నః
 శ్యామీకృతం కృష్ణఘనస్య ధామ్నా |
 శరత్ప్రసంగేఽపి తదా తదాసీత్
 బృందావనం బద్ధమయూరలాస్యం || 5.58 ||

సమగ్రబంధూకరజస్సమేతం
 స్మేరాతసీమేచకమంతరిక్షం |
 పీతాంబరేణ ప్రభుణా తదానీం
 అయత్నసంభూతమవాప సామ్యం || 5.59 ||

సమగ్రసప్తచ్ఛదరేణుకీరైః
 స్రోతోభిరున్నితమదప్రవాహాః |
 స్వకాననే స్వైరజుషాం గజానాం
 గోవర్ధనో యూథపతిర్బభూవ || 5.60 ||

అధోముఖైశ్చ ప్రతిబింబరూపైః
 అభ్యున్నతైరాత్మభిరప్యశంసన్ |
 త్రివిక్రమస్య స్థితమున్నతం చ
 పదద్వయం పాథసి రక్తపద్మాః || 5.61 ||

పంకక్షయే ప్రాక్తనవర్తనీనాం
 వక్రేతరా వ్యక్తిరభూత్ పృథివ్యాం |
 బహిర్మతప్రత్యయినాం వ్యపోహే
 వేదోదితానామివ సత్క్రియాణాం || 5.62 ||

మదప్రభూతధ్వనయో మహోక్షా
 రోధోవిభేదోల్బణతుంగశృంగాః |
 దర్పస్య దేహో ఇవ యోగసిద్ధాః
 దంతావలాన్ అంతరయాంబభూవుః || 5.63 ||

సరోరుహీం రక్తసితాసితానాం
 శ్రియా బభౌ శారదవాసరశ్రిః |
 విహారభాజా గుణభేదయోగాత్
 వ్యక్తికృతా విశ్వస్పజేవ మాయా || 5.64 ||

ఆరక్తక్లార్విలోచనశ్రీః

క్లాంతా భృశం ఖేలగతిః స్థలంతీ।

ఉన్నాలనాలీకమధూపభోగాత్

మత్తేవ మార్తాండసుతా బభాసే ॥ 5.65 ॥

వలగ్నలగ్నోర్మివలీవిభంగాం

కాలే యథాస్థానగృహీతకార్యం।

అరంస్త పశ్యన్ననఘూఽనురూపాం

శ్యామాం సుదృష్టామపి సూర్యకన్యాం ॥ 5.66 ॥

శోణాకృతిం కోకనదైరుదారైః

ఇందీవరైరాకలితా త్మకాంతిం।

సితాంబుజైః సూచితజూహ్నవీతాం

ఏకామనేకామివ తామభుంక్త ॥ 5.67 ॥

కుముద్వతీం ప్రేక్ష్య కలిందకన్యాం

తారాపరిష్కారవతీం త్రియామాం।

నభఃస్థలీం చ స్ఫుటహంసమాలాం

నాథస్త్రిధాభూతమమన్యతైకం ॥ 5.68 ॥

బంధూకజులైః పరిధానశోభాం

ఇందీవరైరప్రతిమామభిఖ్యాం।

ముఖశ్రియం తామరసైర్మురారేః

సంభృత్య లేభే శరదానురూప్యం ॥ 5.69 ॥

పయోధరాణాం పలితంకరణ్యా

దీవశ్చ తారుణ్యమివార్పయంత్యా।

విచిత్రభూమ్నా శరదా స్వశక్తిం

విఖ్యాపయామాస విహారగోపః ॥ 5.70 ॥

కుముద్వతీకల్పితభృంగగీతః
 సందర్శయన్ దర్పణమిందుబింబం |
 సచామరశ్చంద్రికయా సిషేవే
 తమీశ్వరం తత్ర శరత్ప్రదోషః || 5.71 ||

సరోరుహం రక్తసితాసితానాం
 స్థానేషు భృంగధ్వనిభిః ప్రతేనే |
 జిగీషతః పంచశరస్య విశ్వం
 తూర్ణం ప్రవృత్తైరివ తూర్యఘోషైః || 5.72 ||

నిర్ముక్తభోగీంద్రనిభైః పయోదైః
 నభఃస్థలీ వ్యాప్త తనుర్భభానే |
 అనంగయోగ్యైర్హరినీలభూమిః
 ధౌతప్రకీణైరివ చామరౌషైః || 5.73 ||

విభావ్య బంధూకవిభాతసంధ్యాం
 కాలోచితం కల్పయితుం విహారం |
 ద్విజైరుపాధావి నిసర్గశుద్ధైః
 అంగీకృతానావిలతీర్థతో యైః || 5.74 ||

అనిందితాం గ్లానిమివోద్వహంతోఽ
 వితేనిరే మందతరాన్ ప్రచారాన్ |
 వర్షానిశీఢే దయితేన భుక్తాః
 శ్రాంతిం ప్రయాతా ఇవ శైవలిన్యః || 5.75 ||

శ్రియా సమం భావితపద్మభూమ్నా
 ఘనాగమాదుల్లసితః పయోధేః |
 రరాజ నీలే రవిరంతరిక్షే
 మణీశ్వరో మాధవవక్షసీవ || 5.76 ||

అవాప్య సంకోచమతీవ భూయః
 కాలాగమాదున్మిషతో నభస్తః |
 విభాగమాపుర్విదిశో దిశశ్చ
 ప్రజాః ప్రసన్నాదివ విశ్వధామ్నః || 5.77 ||

సముద్యతస్తిగ్మరుచో ఘనాభ్యేః
 ఉన్నిద్రతాం పూర్వముపాజగామ |
 రథాంగపాణేరివ సింధుజన్మా
 సరోజినీ చారుసరోజలక్ష్యా || 5.78 ||

ఉత్సారయన్ జీర్ణశిలింధ్రజాలం
 ప్రాయో మధైః పేచకినాం ప్రసించన్ |
 చకార సప్తచ్ఛదరేణుజాలైః
 కాలో మహీం కామవిహారయోగ్యాం || 5.79 ||

కృతోదయాః కృష్ణవలాహకేన
 స్రోతోవహాః స్వైరవిహారభాజః |
 త్రపామివ స్థానగతిప్రతీక్ష్యాః
 స్వాభావికీం స్వచ్ఛదశామవాపుః || 5.80 ||

సుఖావగాహ్యైః సుదృశామతుష్యత్
 స్వాదోత్తరైః శౌరిరపేతపంక్తైః |
 ప్రసన్నశీతైరనఘైః పయోభిః
 స్వభక్తచిత్తైరివ యామునీయైః || 5.81 ||

అనుల్బణైరన్వహమూర్మి భేదైః
 సంపన్నరేఖాః సరితామధోఽధః |
 శ్రియో దధుః పద్మవనావతారే
 సోపానతాం సైకతసన్నివేశాః || 5.82 ||

ప్రసాదభాజా సమయేన దత్తాః
 త్రైలోక్యలక్ష్మ్యస్తరలస్వభావాః |
 పయోధరస్థానగతా విరేజుః
 హారాః ప్రభూతా ఇవ హంసమాలాః || 5.83 ||

జలాతపత్యాగసమాగమాభ్యాం
 ప్రాచీమవక్ర్రాం ప్రకృతిం భజంత్యః |
 తదన్వయత్యాగవశాదవాహ్నేః
 పంకైరముచ్యంత శనైః పదవ్యః || 5.84 ||

స్థానే వినిద్రాః స్థలపద్మకోశాః
 ప్రాయో గతిం పాంథజనస్య రోద్ధుం |
 అరుంతుదాన్ ఆముముచుః పరాగాన్
 ఆశ్యానపంకేషు మహాపథేషు || 5.85 ||

పతత్రలీలాహతపుష్కరాంతైః
 పద్మాలయానూపురసౌ మ్యనాదైః |
 శుభైరభావి స్వపతస్త్రిధామ్నః
 ప్రత్యూషతూర్యైరివ రాజహంసైః || 5.86 ||

కల్వారనిష్పాదితకర్ణపూరా
 వితీర్ణబంధూకవిశేషకశ్రిః |
 ఆముక్తపద్మోత్పలరేణురాసీత్
 సైరంధ్రికా కాపి శరత్ త్రిధామ్నః || 5.87 ||

సరోజకోశాన్మిషతః ప్రభుగ్నాన్
 శాలీన్ విపాకానతపింజరాగ్రాన్ |
 శుకాంశ్చ తేష్వాపతతోఽనుమేనే
 శౌరిః సయూధ్యానివ శోణతుండాన్ || 5.88 ||

స్వవేగసంఘన్న గభీరభావం
 స్రో తస్వినీనామపహాయ తోయం |
 కాలుష్యమాయోధనకాలయోగాత్
 వీరాంగనానాం హృదయం వివేశ || 5.89 ||

నవప్రరూఢైర్న లినీపలాశైః
 శారాణి వేశంతజలాన్యవాపుః |
 స్ఫురత్కలంకస్య తుషారధామ్నః
 ఛాయాభిరన్యాభిరివావిశేషం || 5.90 ||

వర్షీయసీనామపి పద్మినీనాం
 సౌమ్యేన వష్ణాంతరసాయనేన |
 సామోదమందస్మితహార్యభృంగం
 యుక్తం శ్రియా యౌవనమావిరాసీత్ || 5.91 ||

శరద్విభూతిం కుముదావదాతాం
 సంవీతనీలాంబరదర్శనీయాం |
 అమంస్త నిధూర్తఘనప్రలంబాం
 మూర్తిం బలస్యేవ శుభాం ముకుందః || 5.92 ||

నిద్రాయితేవ ప్రథమం పయోదైః
 ప్రశాంతనిద్రేవ శరత్ప్రసాదాత్ |
 జగత్ప్రయా తద్వృత్తినీవ భేజే
 జాతోద్యమం జాగరణే ముకుందం || 5.93 ||

నిద్రాపదేశేన జగద్విభూతిం
 విభావయన్ నిత్యవిధూతనిద్రః |
 ప్రబుధ్యమానః స విభుః ప్రజానాం
 ప్రాదాత్ స్వధర్మానుగుణం ప్రబోధం || 5.94 ||

అవ్యాసంగం జలధిశయనాదుత్థితస్యాత్మధామ్నః
 పత్యుః పుణ్యం ప్రథమనయనస్పందితం ప్రాప్తుకామా |
 నిత్యాపూర్వశ్రుతిపరిమలం న్యస్తలీలారవిందా
 పాదాంభోజం సహ వసుధయా ధారయామాస పద్మా || 5.95 ||

అనుచరితవిధిజైరాదృతాం పూర్వపూర్వైః
 మహాదిదమనపాయం మంగలం మన్యమానాః |
 ప్రచితవిధిభోగ్యాం ప్రారభంత ప్రతీతాం
 వలమథనసపర్యాం వల్లవా నందముఖ్యాః || 5.96 ||

వాహేషు గోషు ద్విరదేషు చాగ్ర్యాం
 తజ్జన్యయా జీవికయోపపన్నాః |
 తద్వర్ణసంభారవతీం సపర్యాం
 క్షిప్తాపదం క్షేమవిదో వితేనుః || 5.97 ||

ఆబాలప్రేక్షణీయం ప్రణతమనిమిషైరదుభృతానాం ప్రధానం
 ధూతత్రైలోక్యదోషం ధ్వజమమరపతేస్తూర్ణముత్థాపయంతః |
 ఘృష్టినామర్చనాభిః స్తుతిగుణనికయా గీతనృత్తోపహారైః
 ఉద్వేలప్రీతిలోలా విదధురవికలైః ఉత్సవం గోపవృద్ధాః || 5.98 ||

|| ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య
 వేదాంతాచార్యస్య
 కృతిషు యాదవాభ్యుదయే మాహాకావ్యే పంచమః సర్గః ||